

FIȘA DISCIPLINEI

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	Universitatea Babeș-Bolyai, Cluj-Napoca
1.2 Facultatea	de Teologie Greco-Catolică
1.3 Departamentul	de Teologie Greco-Catolică Cluj
1.4 Domeniul de studii	Teologie
1.5 Ciclul de studii	Licență
1.6 Programul de studiu / Calificarea	Teologie greco-catolică didactică

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	KLR0024 ESCATOLOGIE						
2.2 Titularul activităților de curs	lect. dr. Simona Ștefana Zetea						
2.3 Titularul activităților de seminar	lect. dr. Simona Ștefana Zetea						
2.4 Anul de studiu	III	2.5 Semestrul	II	2.6. Tipul de evaluare	C	2.7 Regimul disciplinei	DS

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	4	Din care: 3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	48	Din care: 3.5 curs	24	3.6 seminar/laborator	24
Distribuția fondului de timp:					ore
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					10
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					10
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					10
Tutoriat					6
Examinări					2
Alte activități:					0
3.7 Total ore studiu individual	48				
3.8 Total ore pe semestru	96				
3.9 Numărul de credite	4				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	<ul style="list-style-type: none"> Nu este cazul
4.2 de competențe	<ul style="list-style-type: none"> Cunoștințe teologice Abilități de cercetare

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1 De desfășurare a cursului	<ul style="list-style-type: none"> urmând principiile pedagogiei participative, cursul va avea caracter interactiv, urmând a fi cel puțin parțial construit prin parteneriatul dascăl-studenți (prin dialog, dezbateri, împărtășirea rezultatelor unor lecturi sau reflecții)
5.2 De desfășurare a seminarului/laboratorului	<ul style="list-style-type: none"> studenții vor fi încurajați să contribuie la asimilarea și consolidarea conținuturilor construite sau prezentate la curs, prin lectură individuală, uneori ghidată, alteori liber aleasă (prin intermediul a diverse publicații de specialitate în format clasic sau electronic), prin urmărirea unor documentare, filme etc.; fiindcă tematica se pretează la aceasta, vor fi îndemnați să o aprofundeze și prin reflecții personale rezultatele documentării sau reflecției vor fi împărtășite în grupa de studiu în cadrul seminarului prin referate, discuții, dezbateri, prezentări în format power point și altele

6. Competențele specifice acumulate

Competențe profesionale	<ul style="list-style-type: none"> • înțelegerea și cunoașterea unor noțiuni și teme de escatologie • capacitatea de a opera creativ cu noțiunile asimilate în procesul de studiu • capacitatea de a trata în mod argumentat și independent o temă de escatologie • disponibilitatea în abordarea aspectelor teoretice și practice ale disciplinei • participarea la propria dezvoltare profesională • deprinderi de cercetare în domeniul teologiei
Competențe transversale	<ul style="list-style-type: none"> • abilitatea de a comunica eficace, oral și în scris (de a asculta și înțelege, de a avea un discurs clar și coerent, de a persuadea, de a socializa) • abilitatea de a lucra individual, în chip responsabil și profesionist • abilitatea de a munci în echipă, respectând alteritatea • aptitudinea de a fi adaptabil, flexibil, deschis la nou; abilități de management al timpului • abilități de utilizare a tehnologiei informației și comunicării

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	<ul style="list-style-type: none"> • asimilarea unor noțiuni și teme de escatologie cu relevanță directă în viața personală, spirituală, pastorală a studenților
7.2 Obiectivele specifice	<ul style="list-style-type: none"> • înțelegerea contextului diferitelor abordări a tematicii disciplinei de-a lungul timpului și ponderii de mister a subiectelor tratate • însușirea unui limbaj specific domeniului, a pricipiilor și metodelor disciplinei • încurajarea studenților spre a reflecta pe marginea temelor studiate corelându-le cu probleme existențiale și pastorale reale • dobândirea sau consolidarea unor deprinderi de cercetare • asimilarea unor competențe transversale

8. Conținuturi

8.1 Curs		Metode de predare	Observații
C+S 1	<p>Introducere Conținuturi - ce este escatologia? - câteva premise pentru studiul escatologiei: tensiunea dintre viața de aici și viața de dincolo; moartea, viața de dincolo, învierea, mistere de proclamat; dincolo de imaginație și nepătruns - o perspectivă de ansamblu asupra escatologiei biblice: escatologia biblică, o escatologie a vieții; escatologia vetereotestamentară; escatologia neotestamentară - câteva probleme punctuale: escatologie imediată/ escatologie finală (escatologie individuală/ escatologie generală); problema timpului în viața de după moarte - discuții pe baza unor texte din suportul de curs: LG 48; GS 40 - aprofundarea perspectivei vetero și neotestamentare asupra morții pornind de la lectura câtorva dintre textele menționate în curs</p> <p>Bibliografie Benedict al XII-lea, Benedictus Deus. Croce 1998, p. 155-157 Croce 1998, p. 165-168 Langa 1997, p. 91; 190 LRES Nicolas 1985, p. 557-572; p. 585; 589; 595 Nicolas 1990, p. 309</p>	- predare participativă - discuții, reflecții, dezbateri	

	<p>Špidlík 2008, p. 14-16; 19-36; 43-54; 57-71; 74-77; 89-91; 94-103; 215-216</p> <p>Zoffoli 1994, p. 865-868</p>		
C+S 2-4	<p>Misterul și sensul morții în creștinism</p> <p>Conținuturi</p> <ul style="list-style-type: none"> - Scriptura despre moarte și ce se întâmplă după aceasta - tradiția și magisteriul despre moarte și ce se întâmplă cu sufletul după aceasta - pentru o abordare teologică asupra morții: de la plata păcatului la lumina învierii; ultimul dintre actele umane; continuitate și discontinuitate între viața de aici și cea de dincolo; sensul creștin al morții - câteva probleme punctuale: supraviețuire/ necromanție; câte ceva despre reîncarnare; despre eutanasiu, așa-zisa „moarte demnă”; - de la celebrarea creștină a morții la tradiții legate de moarte: transformări în celebrarea morții în lumea occidentală?; credințe și tradiții legate de moarte și înmormântare în lumea tradițională românească; celebrarea morții și mijlocirea Bisericii pentru cel trecut în viața de dincolo <p>Discuții la oră:</p> <ul style="list-style-type: none"> - lecturarea și comentarea unor texte despre moarte (v. suport curs/ manual) - relatarea unei experiențe personale privind decesul unui apropiat - prezentarea ierurgiile legate de muribunzi, moarte și morți în practica Bisericii greco-catolice - imaginarea unei situații în care trebuie transmisă cuiva o învățătură despre sensul morții - compunerea unei rugăciuni pentru muribunzi sau morți care să corespundă cu credința Bisericii în ceea ce privește trecerea în viața de dincolo - schimb de experiențe asupra tradițiilor legate de moarte și înmormântare în lumea satului românesc; interpretare critică asupra credințelor și tradițiilor cunoscute - prezentarea unei creații populare (doină, baladă, bocet) care să ilustreze ceva din credințele și practicile românilor privind moartea; comentarea ei <p>Bibliografie</p> <p>Alcune questioni, p. 469-470; 478-494</p> <p>Aleksandrova 2008</p> <p>Ambroziu, De bono mortis IX,42</p> <p>Augustin, Contro Giuliano IV,3,19</p> <p>Augustin, De la Genèse VI,25; VII,28; XXXI,40; XXXII,42; XXXV,47; XXXVII,50</p> <p>Augustin, La cité X,30; XIII,1-8.10.12-13.16; XX,6</p> <p>Avortul, eutanasiu</p> <p>Bejan 2004, 75-77</p> <p>Benedict al XII-lea, Benedictus Deus</p> <p>Braniște 2008, p. 383-395</p> <p>Cartagina</p> <p>CBC 1005-1011; 1013-1014; 1020-1021</p> <p>Célébration, p. 13-22; 43-50; 85-94</p> <p>Ciprian, De la mortalité</p> <p>Ciprian, On the advantage, 17</p> <p>Croce 1998, p. 137-165</p>	<ul style="list-style-type: none"> - predare participativă - discuții, reflecții 	

	<p>Curca 2008 Damasiu I, Fragments Danneels, Reîncarnare DE Deaconescu 2005 Declarația drepturilor omului Dichiarazione sull'eutanasia Euthanasia Flonta 2005, 184-188 Florența Ghinoiu 1999, p. 198-302 GS 18 Igașiu, Lettera ai Romani VI,1 Ilariu, Commentaire 1, 18-19 Ioan Damaschinul, L'exposé XII Ioan Gură de Aur, Commentaire Philippiens 3,4 Ioan Gură de Aur, Homélie sur la Genèse 15,4; 66,1-2 Ioan Paul al II-lea 1998 Ioan Paul al II-lea, EV 64-67 Învățătură X,1 Novatian, De Trinitate XXV Lateran V Leon al XIII-lea, Humanum Genus Lettre Recentiores episcoporum synodi (v. text 1.3) LG 48 Marian 2000, p. 7-301 Nicolas 1985, p. 585-603 Nicolas 1990, p. 316-317 Orange II Paul al VI-lea, Credo 8 Pessina 2009, 8-27; 105-115 Pius al X-lea, Il Catechismo Proposizioni Sgreccia-Tambone Špidlík 2008, p. 105-135 Teofil din Antiohia, Trei cărți II, 27 Tertulian, De l'âme 22 Todoran, Zăgrean 2000, p. 333-341 Toma, SCG III, 155; IV, 52; 91-95; Toma, Somme I, 89 Trento, sesiunea a V-a, 17 iunie 1546, Decretul asupra păcatului original, 1-2; 4 Vienne, Decreto sull'anima Zoffoli 1994, p. 366-370; 869-882; 899</p>		
C+S 5	<p>Judecata particulară, o perspectivă înfricoșătoare? Conținuturi - judecata particulară, o doctrină înfricoșătoare? - judecata în Noul Testament, tradiție și magisteriu - abordare teologică - discuții la ore: judecata, o realitate care contrazice iubirea lui Dumnezeu?; aspecte particulare ale învățăturii orientale privind judecata - compararea viziunii apusene cu cea răsăriteană asupra judecății particulare Bibliografie Augustin, La cité XX,1-3</p>	<p>- predare participativă - discuții, reflecții</p>	

	<p>Benedict al XII-lea, Benedictus Deus CBC 1021-1022 Croce 1998, p. 90-91 Danneels, Reîncarnare Florența Lactantiu, Institutions VII, 21,2 Lyon I Marian 2000, p. 302-304 Nicolas 1985, p. 603-604 Nicolas 1990, p. 313-314 Paul al VI-lea, Credo 28-29 Špidlík 2008, p. 151; 156 Tertulian, De l'âme 58 Todoran, Zăgorean 2000, p. 336 Todoran, Zăgorean 2000, p. 336-338 Toma, SCG IV, 92-95 Toma, Somme III,59,5 Toma, Supplément 88 Vasile, Omilii 7,V Zoffoli 1994, p. 884-886</p>		
C+S 6	<p>Purgatoriul, o învățătură conformă aspirațiilor umane Conținuturi - încercare de definire - o doctrină controversată, dar conformă aspirațiilor umane - posibile fundamente biblice - tradiția și magisteriul despre purgatoriu - abordare teologică a chestiunii purgatoriului - lectură și comentarii texte din suportul de curs/ manual (2 Mac 12,38-46; LG 49-50) - discuții la oră: - suferința purgatoriului, durata purgatoriului - realizarea unei paralele între credința catolică în purgatoriu și practicile de pietate aferente și perspectiva ortodoxă asupra acestei chestiuni, respectiv practicile de pietate legate de morți. - pregătirea unei dezbateri cu tema Pro și contra indulgențe Bibliografie Alcune questionii, p. 484-486 Augustin, La cité XXI,13.16.24 CBC 1030-1032; 1471-1479 Ciprian, Lettre 55 Croce 1998, p. 169-178 Danneels, Reîncarnare Ecaterina de Genova, Trattato Florența Grigore de Nyssa, Discurs Inocențiu al III-lea, Lettre Eius exemplo Ioan Gură de Aur, Commentaire Philippiens 3,4 Lactantiu, Institutions VII, 21,2 Leon al X-lea, Bulle Exsurge Domine LRES LG 49-50 Lyon I Lyon II Nicolas 1985, p. 608-614 Nicolas 1990, p. 319-320 Paul al VI-lea, Credo 28-29</p>	<p>- predare participativă - discuții, reflecții</p>	

	<p>Paul al VI-lea, Indulgentiarum doctrina, 1-11 Pius al X-lea, Lettre Ex quo, nono Seneca, De consolatione, 25 Špidlík 2008, p. 201-214 Tertulian, De l'âme 58 Tertulian, De la couronne 3-4 Toma, Les 16 questions VII,11 Toma, SCG IV, 91 Toma, Somme III,158 Toma, Supplément 70,1; 5-6.9-10 Trento, ses. VI, can. 30 Zoffoli 1994, p. 887-899</p>		
C+S 7-8	<p>Infernul, o realitate care ar trebui să stârnească fiori? Conținuturi - iadul, o realitate greu de acceptat - fundamente biblice pentru învățătura despre iad - iadul în tradiție și magisteriu - perspectivă teologică asupra infernului - probleme punctuale: posibile întrebări asupra iadului; problema limbului - discuții la ore: - reflecția lui Origene asupra celor de pe urmă - iadul în religiozitatea populară a românilor - lectura și comentarea unor texte din suportul de curs/ manual - aprofundarea perspectivei biblice asupra iadului și reflecție asupra sensului imaginilor pe care le utilizează Scriptura pentru a vorbi despre iad. - dezbateri pe tema: Mai este sau nu posibil să credem azi în iad? - lectură/ audiția cărții Sfaturile unui diavol bătrân către unul mai tânăr a lui C.S. Lewis și reflecție asupra influenței pe care o poate avea răul în viața noastră.</p> <p>Bibliografie Adrian I, Lettre Institutio universalis Arles Arnobiu, Adversus Nationes II,14 Augustin, À Orose VII Augustin, Discours psaumes 37 Augustin, La cité XX,6; XXI,1-12.16-27. Benedict al XII-lea, Benedictus Deus Cartagina CBC 389; 1058; 1261; 1821 Ciprian, À Démétrien 4 Ciprian, Lettre 58 Clement Romanul, Corinteni V; XV Constantinopol II Croce 1998, p. 179-190 Danneels, Reîncarnare Décret SO 1960 Epistola către Diogenet X,7 Epistola lui Barnaba XX-XXI Florența Formule Fides Damasi GS 19; 22 Ignațiu de Loyola, Exerciții Ignațiu, Lettera agli Efesini 16,1.21</p>	<p>- predare participativă - discuții, dezbateri</p>	

	<p>Inocențiu al III-lea, Lettre Maiores Ecclesiae causas Inocențiu I, Lettre Consulenti tibi Inocențiu I, Lettre Inter ceteras Ioan al XXII-lea, Lettre Nequaquam sine dolore Ioan Damaschinul, L'exposé IV,27 Ioan Gură de Aur, Homélie Résurrection 8 Irineu de Lyon, Traité I,2,1; IV,3,3; V,3,1 Iustin, Apologia I,12 Iustinian, Edit Învățătură XVI La speranza della salvezza 1-103 Lactantiu, Institutions Lateran IV LG 1; 7-9; 13-14; 16; 48 LRES Lyon I Lyon II Marian 2000, p. 319-320 Minucius Felix, Dialogul XXXV NA 1 Nicolas 1985, p. 614-615 Danneels, Reîncarnare Alcune questionii, p. 481.492 Nicolas 1985, p. 615-619 Nicolas 1990, p. 322-323 Origene, Contre Celse V,14-15; VI,25-26 Origene, Despre principii I,6,1.3; 10,1-10; III,5,7; 6,7-8 Paul al VI-lea, Credo Pelagiu I, Lettre Humani generis Siricius, Lettre Directa ad decessorem Špidlík 2008, p. 158; 187-188; 196-200; 210-211 Symbole Quicumque Teofil din Antiohia, Trei cărți I,14 Tertulian, Apologétique XLVIII Tertulian, De la pénitence XII Tertulian, Les prescriptions XIII Todoran, Zăgărean 2000, p. 336; 340-341 Toledo XV Toma, SCG IV, 90. Toma, Somme I,21,4; IV,95-96 Toma, Supplément 97,1-7; 98,1-9; 99,1-5 Trento Valencia Zoffoli 1994, p. 902-917</p>		
C+S 9-10	<p>Fericirea veșnică, scopul ultim al vieții umane Conținuturi - fundamente scripturistice ale învățaturii despre viața veșnică - viața veșnică în tradiție și magisteriu - încercare de abordare teologică - discuții la ore: - unde este cerul? - moartea, cauză a fericirii veșnice? - o fericire deplină până la înviere?; cine ajunge în cer?; raiul în religiozitatea populară a românilor - lecturarea scrisorii cardinalului Godfried Danneels, Dincolo de moarte – Reîncarnare și înviere (e-book, http://catholica.ro/) și</p>	<p>- predare interactivă - discuții, reflecții</p>	

	<p>pregătirea unei dezbateri pe tema Reîncarnare/ Înviere. Două credințe complementare</p> <ul style="list-style-type: none"> - se mai poate vorbi de rai și iad omului contemporan? cum percepe omul contemporan iadul și raiul? - compararea perspectivei orientale cu cea occidentală asupra esenței fericirii veșnice. - eseu cu tema Fericirea veșnică, scopul vieții mele <p>Bibliografie</p> <p>Augustin, À Orose VII Augustin, La cité XII,6; XX,21-22; XXII,30 Augustin, Les confessions X,22,32 Benedict al XII-lea, Benedictus Deus CBC 1023-1024 Ciprian, Lettre 58 Clement al VI-lea, Lettre Super quibusdam Croce 1998, p. 193-209 Epistola lui Barnaba VII,9-11 Florența Grand symbole Grigore de Nyssa, Despre Fericiri VI Igațiu, Lettera agli Efesini XI-XII Igațiu, Lettera ai Romani IV-VI Igațiu, Lettera ai Smirnesi IV-V Ildefons, De cognitione baptismi Ioan al XXII-lea, Rétractation Ioan Gură de Aur, Commentaire Jean XV,1 Ioan Gură de Aur, Exhortations I,11 Irineu de Lyon, Traité IV,II,1 Lateran IV Marian 2000, p. 330-331 Niceta, Explication Nicolas 1985, p. 605-607 Pius al XII-lea, Lettera enciclica Mystici corporis Pseudo Augustin, Sermons Špidlík 2008, p. 165-181 Špidlík 2008, p. 235 ș.u. Symbole Ancoratus Symbole baptismal Symbole Quicumque Teofil din Antiohia, Trei cărți I,14 Todoran, Zăgrean 2000, p. 340 Toma, Résumé 105-106; 149-151; 164-167 Toma, Supplément 69,1-3; 72,1-3; 92,1; 93,1; 94,1-3 Vatican I Zoffoli 1994, p. 918-932</p>		
C+S 11	<p>Sensul ultim al lumii. Parusia</p> <p>Conținuturi</p> <ul style="list-style-type: none"> - a doua venire a Domnului în Scriptură - parusia în tradiție și magisteriu - perspectivă teologică asupra parusiei: Parusia, instaurarea Împărăției lui Dumnezeu; întârzierea și așteptarea Parusiei; sfârșitul lumii/ o lume nouă - discuții la oră: necesitatea ultimei zile și a judecății; milenarismul <p>Bibliografie</p> <p>Alcune questionni, p. 467</p>	<ul style="list-style-type: none"> - predare participativă - discuții, reflecții, dezbateri 	

	<p>Augustin, La cité XX,1; 4-9; 12-13; 18-19; 23-25; 30 Augustin, Lettre CXCVII CBC 673-679; 1042-1050 Constantinopol I Croce 1998, p. 101-109 Croce 1998, p. 71-88 Grand symbole GS 39 Inocențiu al III-lea, Lettre Eius exemplo Ioan Damaschinul, L'exposé IV,27 Irineu de Lyon, Traité V,3,1-2 Lateran IV, profesiunea de credință Leon al IX-lea, Lettre Congratulamur vehementer Lyon II Martini-Eco 2001, p. 17-20 Niceea I Nicolas 1985, p. 605 Nicolas 1990, p. 309-312 Pseudo Atanasie, Erméneia Pseudo Augustin, Sermons Špidlík 2008, p. 143-144 Symbole Ancoratus Symbole baptismal Symbole Quicumque Toledo IV Toledo VI Toledo XI Toledo XV Toma, SCG IV, 83 Trento, sesiunea XVI, cap. 16 Zoffoli 1994, p. 945-954</p>		
C+S 12	<p>Misterul învierii, miezul credinței noastre Conținuturi - fundamente biblice ale dogmei învierii - învierea în tradiție și magisteriu - reflecție teologică asupra învierii - discuții la oră: - la ce bun învierea trupurilor? - unde vor încăpea trupurile înviate? - Învierea lui Isus, începutul și modelul învierii noastre - realizarea unui eseu pe tema Credința în înviere, imbold la responsabilitate. Bibliografie Alcune questioni, p. 458-461.463-478 Augustin, La cité XIII,18; XXII,4-5.11-17.21 Augustin, La cité XX,20 Augustin, La cité XX,21 Benedict al XII-lea, Benedictus Deus CBC 988-991; 997-1003 Constantinopol I Croce 1998, p. 111-133 Danneels, Reîncarnare Formule Fides Damasi Grand symbole GS 14; 18 Inocențiu al III-lea, Lettre Eius exemplo</p>	<p>- predare interactivă - discuții, reflecții</p>	

	<p>Ioan Damaschinul, L'exposé IV,27 Ioan Gură de Aur, Homélie Résurrection Irineu de Lyon, Traité V,1,2 Iustin, Apologia I,19 Lateran IV, profesiunea de credință Leon al IX-lea, Lettre Congratulamur vehementer LRES Lyon II Minucius Felix, Dialogul XXXIV,9-12 Nicolas 1985, p. 606 Nicolas 1990, p. 315-316; 323-326 Pseudo Atanasie, Erméneia Pseudo Augustin, Sermons Špidlík 2008, p. 130 Špidlík 2008, p. 220-229 Symbole Ancoratus Symbole baptismal Symbole Quicumque Tertulian, Apologétique XLVIII Toledo I Toledo IV Toledo VI Toledo XI Toledo XV Toma, SCG IV, 79-89 Zoffoli 1994, p. 933-942</p>		
C+S 13	<p>Judecata universală, semnul biruinței lui Cristos Conținuturi - Scriptura despre judecată - tradiția și magisteriul despre judecata de apoi - reflecție teologică asupra judecății - discuții la oră: cine va fi judecat?; când va fi judecata?; judecata particulară/ judecata universală - reperarea unor texte patristice și magisteriale pentru aprofundarea temei judecății de apoi. dezbateri pe tema: Judecata, o realitate ce contrazice iubirea lui Dumnezeu? - eseu pe tema: Judecata ca biruință a lui Cristos</p> <p>Bibliografie Augustin, La cité XX,14-17; 27 Benedict al XII-lea, Benedictus Deus CBC 1038-1041 Ciprian, À Démétrien 4 Constantinopol I Croce 1998, p. 89-98 Danneels, Reîncarnare George 1973, p. 66 Grand symbole Inocențiu al III-lea, Lettre Eius exemplo Lateran IV, profesiunea de credință Leon al IX-lea, Lettre Congratulamur vehementer Lyon II Niceea I Nicolas 1985, p. 604-605 Pseudo Atanasie, Erméneia Pseudo Augustin, Sermons</p>	<p>- predare participativă - discuții, schimb de idei</p>	

	<p>Špidlík 2008, p. 137-143; 146-149; 158-159</p> <p>Symbole Ancoratus</p> <p>Symbole baptismal</p> <p>Symbole Quicumque</p> <p>Todoran, Zăgorean 2000, p. 340</p> <p>Toledo IV</p> <p>Toledo VI</p> <p>Toledo XI</p> <p>Toledo XV</p> <p>Toma, SCG IV, 96. V. text 9.3</p> <p>Toma, Supplément 88,2-4; 89,1</p> <p>Trento, sesiunea XVI, cap. 16</p> <p>Zoffoli 1994, p. 943-947</p>		
C+S 14	<p>Concluzii. Existența sub semnul eschaton-ului</p> <p>Conținuturi</p> <ul style="list-style-type: none"> - escatologia, parte integrantă a istoriei mântuirii - istoria și dimensiunea escatologică - escatologia și existența creștină <p>Bibliografie</p> <p>Bordoni-Ciola 2000, p. 175-182</p> <p>Nicolas 1985, p. 572-584</p> <p>Nicolas 1990, p. 312-313</p> <p>Špidlík 2008, p. 38-41; 56</p>	<ul style="list-style-type: none"> - predare participativă - discuții, schimb de idei 	

Bibliografie

- Manual escatologie titular curs (Dincolo de pragul morții. Elemente de escatologie, Cluj, Presa Universitară Clujeană 2010) și/ sau bibliografia detaliată mai jos, în principal cea precizată la fiecare temă.
- Alcune questionni: Alcune questionni attuali riguardanti l'escatologia 1991, notă a CTI, La Civiltà Cattolica 143, Vol. I, quad. 3401 (7 martie 1992), p. 458-494
- Adrian I, Lettre Institutio universalis: Adrian I, Lettre Institutio universalis aux évêques d'Espagne, entre 785 et 791, Denzinger 595-596, <http://www.catho.org/9.php?d=bwe#cw>
- Avortul, eutanasia: Comisia națională de bioetică a BOR, Avortul, eutanasia, transplantul de organe, www.provitabucuresti.ro/docs/bioetica/bioetica.BOR.pdf
- Aleksandrova 2008: Silviya Aleksandrova, Îngrijirile paliative și eutanasia se exclud reciproc?, Revista română de bioetică, vol. 6, nr. 4, octombrie – decembrie 2008, <http://www.bioetica.ro/bioetica/ie2/info.jsp?item=10463&node=1775>
- Ambroziu, De bono mortis: De bono mortis, Documenta Catholica Omnia, http://www.documentacatholicaomnia.eu/02m/0339-0397_Ambrosius_De_Bono_Mortis_MLT.pdf
- Anabaptism: Anabattismo, <http://www.eresie.it/it/id420.htm>
- Apocatastază: Apocatastasi, <http://www.eresie.it/it/id272.htm>
- Arles: Concile d'Arles, în Denzinger 330-342, <http://www.catho.org/9.php?d=bv3#cp3>
- Arnobiu, Adversvs Nationes: Arnobius, Adversvs Nationes <http://www.thelatinlibrary.com/arnobius.html>
- Atlas 2005: Loek Halman, Ruud Luijkx, Marga Van Zundert, Atlas of European Values, Tilburg: Tilburg University 2005
- Augustin, À Orose: Augustin, À Orose. Sur les Priscillianistes et les Origénistes, <http://www.abbaye-saint-benoit.ch/saints/augustin/polemiques/orose.htm>
- Augustin, Contro Giuliano: Sant'Agostino, Contro Giuliano, <http://www.clerus.org/clerus/dati/2001-11/07-2/CONTROGIULIANO.html>
- Augustin, De la Genèse: Augustin, De la Genèse au sens littéral, <http://www.abbaye-saint-benoit.ch/saints/augustin/genese/genlit/index.htm>
- Augustin, Discours psaumes: Augustin, Discours sur les psaumes, <http://www.abbaye-saint-benoit.ch/saints/augustin/psaumes/index.htm>
- Augustin, La cité: Augustin, La cité de Dieu, <http://www.abbaye-saint-benoit.ch/saints/augustin/citededieu/index.htm>
- Augustin, Les confessions: Augustin, Les confessions, <http://www.abbaye-saint-benoit.ch/saints/augustin/confessions/confessions.htm>
- Augustin, Lettres: Augustin, Lettres, <http://www.abbaye-saint-benoit.ch/saints/augustin/lettres>
- Bautain: Louis Eugène-Marie Bautain, in New Advent Catholic Encyclopedia <http://www.newadvent.org/cathen/02353a.htm>
- Bejan 2004: Sorin Bejan, Misiunea Bisericii între obiceiuri și sfânta tradiție, București: Paideia 2004
- Benedict al XII-lea, Benedictus Deus: Benedict al XII-lea, Constitution on the Beatific Vision of God Benedictus Deus, <http://www.papalencyclicals.net/Ben12/B12bdeus.html>
- BOP-05.2006: Barometrul de opinie publică mai 2006. Percepții despre mass-media, http://www.gallup.ro/romana/poll_ro/releases_ro/pr060705_ro/pr060705_ro.htm
- Bordoni-Ciola 2000: Marcello Bordoni, Nicola Ciola, Gesù nostra speranza. Saggio di escatologia in prospettiva trinitaria, Bologna: Edizioni Dehoniane Bologna 2000
- Braniște 2008: Ene Braniște, Liturgica specială pentru facultățile de teologie, București: Editura Lumea credinței 2008

- Cartagina: 15ème (ou 16ème) concile de Carthage, în Denzinger 222-230, <http://www.catho.org/9.php?d=bv1#cm2>
- CBC: Catechismo della Chiesa cattolica, http://www.vatican.va/archive/ITA0014/_INDEX.HTM (pentru citate, a se vedea versiunea afișată pe site-ul: <http://www.catechism.ro>)
- Célébration: Célébration chrétienne de la mort, Lyon: Chalet 1972
- Ciprian, À Démétrien: Cyprien, À Démétrien, <http://www.abbaye-saint-benoit.ch/saints/cyprien/demetrien.htm>
- Ciprian, De la mortalité: Cyprien, De la mortalité, <http://www.abbaye-saint-benoit.ch/saints/cyprien/mortalite.htm>
- Ciprian, Lettres: Cyprien de Carthage, Lettres, <http://www.abbaye-saint-benoit.ch/saints/cyprien/lettres/lettres.htm>
- Ciprian, On the advantage: Tascius Caecilius Cyprianus, On the advantage of patience, <http://www.intratext.com/IXT/ENG0287/>
- Clement Romanul, Corinteni: Clement Romanul, Epistola către corinteni, în Scrierile părinților apostolici, vol. 1, București: Editura Institutului biblic și de misiune al Bisericii ortodoxe române 1979, p. 37-88
- Clement al VI-lea, Lettre Super quibusdam: Clément VI, Lettre Super quibusdam à Mekhitar (Consolator), catholicos des Arméniens, în Denzinger 1050-1085, <http://www.catho.org/9.php?d=bwm#dcq>
- Constantinopol I: 1er concile de Constantinople (2e concile oecuménique), în Denzinger 150-151, <http://www.catho.org/9.php?d=bv0#ckz>
- Constantinopol II: 2e Concile de Constantinople (5e oecuménique), în Denzinger 421-438, <http://www.catho.org/9.php?d=bwa>
- Creștere îngrijorătoare: Creștere îngrijorătoare în Olanda a cazurilor de eutanasi, <http://www.catholica.ro/2010/08/14/crestere-ingrijoratoare-in-olanda-a-cazurilor-de-eutanasi/>
- Croce 1998: Vittorio Croce, Allora Dio sarà tutto in tutti. Escatologia cristiana, Leumann (Torino): Elledici 1998
- Curca 2008: George Cristian Curca, Eutanasia: o radiografie în interiorul profesiei medicale – studiu comparativ la studenți la medicină și la medici, Revista română de bioetică, vol. 6, nr. 2, aprilie – iunie 2008, <http://www.bioetica.ro/bioetica/ie2/info.jsp?item=10385&node=1735>
- Damasius I, Fragments: Damase Ier, Fragments de lettres à des évêques d'Orient vers 374, în Denzinger 144-146, <http://www.catho.org/9.php?d=bvz#ckv>
- Danneels, Reîncarnare: Godfried Danneels, Dincolo de moarte – Reîncarnare și înviere, e-book, <http://catholica.ro/>
- Dante, Infernul: Dante Alighieri, Divina Comedie, Infernul, <http://www.scribd.com/doc/25529945/Dante-Alighieri-Divina-Comedie-Infernul>
- Declarația drepturilor omului: Declarația drepturilor omului, http://www.onuinfo.ro/documente_fundamentale/declaratia_drepturilor_omului/
- Dichiarazione sull'eutanasia: Sacra congregazione per la dottrina della fede, Dichiarazione sull'eutanasia (05.05.1980), http://www.vatican.va/roman_curia/congregations/cfaith/documents/rc_con_cfaith_doc_19800505_eutanasia_it.html
- Deaconescu 2005: Cristina Deaconescu, Eutanasia în proiectarea sa multidisciplinară, Revista română de bioetică, vol. 3, nr. 4, octombrie – decembrie 2005, <http://www.bioetica.ro/bioetica/ie2/info.jsp?item=9948&node=1498>
- Décret SO 1960: Décret du Saint-Office, 24 août 1690. Erreurs sur le bien moral et sur le péché philosophique, în Denzinger 2290-2292, <http://www.catho.org/9.php?d=bwx#d5p>
- DEX: Dicționarul explicativ al limbii române, <http://dexonline.ro/>
- Ecaterina de Genova, Trattato: Caterina da Genova, Trattato del Purgatorio, <http://www.diocesi.genova.it/documenti.php?idd=500>
- Conciles: Les vingt-et-un Conciles œcuméniques reconnus par l'Église catholique, http://fr.wikipedia.org/wiki/Concile_%C5%93cum%C3%A9nique#Les_vingt-et-un_Conciles_.C5.93cum.C3.A9niques_reconnus_par_l.27.C3.89glise_catholique
- Epistola către Diogenet: Epistola către Diogenet, în Scrierile părinților apostolici, vol. 1, București: Editura Institutului biblic și de misiune al Bisericii ortodoxe române 1979, p. 331-346
- Epistola lui Barnaba: Epistola zisă a lui Barnaba, în Scrierile părinților apostolici, vol. 1, București: Editura Institutului biblic și de misiune al Bisericii ortodoxe române 1979, p. 107-144
- Euthanasia: Euthanasia, <http://en.wikipedia.org/wiki/Euthanasia>
- Ioan Paul al II-lea, EV: Ioan Paul al II-lea, Evangelium vitae, http://www.vatican.va/edocs/ITA1217/_PN.HTM
- Flonta 2005: M. Flonta, Ce înseamnă să fii bun creștin? O privire critică asupra mentalității religioase în România de astăzi, în Religia și societatea civilă, Pitești: Paralela 45, 2005, p. 176-200
- Florența: Concile de Florence (17e oecuménique) 26 février 1439-août (?) 1445, în Denzinger 1300-1353, <http://www.catho.org/9.php?d=bwn#dih>
- Formule Fides Damasi: Formule appelée Fides Damasi, în Denzinger 71-72, <http://www.catho.org/9.php?d=bvy>
- Francisc, Cântecul: Francisc, Cântecul fratelui soare, <http://www.ceruldinnoi.ro/pages/Francisc%20De%20Assisi%20-%20Cantecul%20Soarelui.htm>
- George 1973: Augustin George, Pour lire l'Évangile selon saint Luc, Cahiers évangile 5/ octobre 1973
- Ghinoiu 1999: Ion Ghinoiu, Lumea de aici, lumea de dincolo, București: Editura Fundației culturale române 1999
- Grand symbole: Grand symbole de foi de l'Église arménienne (sec. IV?), în Denzinger 48-49, <http://www.catho.org/9.php?d=bvx#ci2>
- Grigore de Nyssa, Despre Fericiri: Grigore de Nyssa, Despre Fericiri, în Scrieri ale sfântului Grigore de Nyssa, partea I, București: Editura Institutului biblic și de misiune al Bisericii ortodoxe române 1982, p. 333-402
- Grigore de Nyssa, Discurs: Grégoire de Nysse, Discours sur les morts, http://www.gregoiredenysse.com/?page_id=69
- GS: Vatican II. Constituția pastorală privind Biserica în lumea contemporană Gaudium et spes, <http://www.catholica.ro>
- Ilariu, Commentaire: Hilaire de Poitiers, Commentaire sur les Psaumes, <http://www.patristique.org/-Hilaire-de-Poitiers-.html?lang=fr>
- Ignațiu de Loyola, Exerciții: Ignazio di Loyola, Esercizi spirituali, http://etexts.free.fr/relig/Eser_Spirituali.php
- Ignațiu, Lettera agli Efesini: Ignazio di Antiochia, Lettera agli Efesini, <http://www.clerus.org/clerus/dati/1999-03/25-2/IgnazioEfesini.rtf.html>

- Ignățiu, Lettera ai Romani: Ignatio di Antiochia, Lettera ai Romani, <http://www.clerus.org/ clerus/ dati/ 1999-01/ 23-2/ Ignromani.rtf.html>
- Ignățiu, Lettera ai Smirnesi: Ignatio di Antiochia, Lettera ai Smirnesi, <http://www.clerus.org/ clerus/ dati/ 1999-03/ 25-2/ SmirnesIgnazoi.rtf.html>
- Ildefons, De cognitione baptismi: Ildefonse de Tolède, De cognitione baptismi, în Denzinger 23, <http://www.catho.org/9.php?d=bvx#civ>
- Inocențiu al III-lea, Lettre Maiores Ecclesiae causas: Innocent III, Lettre Maiores Ecclesiae causas à l'archevêque Humbert d'Arles. L'effet du baptême, en particulier le caractère, în Denzinger 780-781, <http://www.catho.org/9.php?d=bwi#c1y>
- Inocențiu I, Lettre Consulenti tibi: Lettre Consulenti tibi à l'évêque Exupère de Toulouse, în Denzinger 212-213, <http://www.catho.org/ 9.php?d= bv1#cmv>
- Inocențiu I, Lettre Inter ceteras: Innocence Ier, Lettre Inter ceteras Ecclesiae Romanae à Silvanus et aux autre pères du concile de Milève, în Denzinger 218-219, <http://www.catho.org/ 9.php?d= bv1#cm2>
- Inocențiu al III-lea, Lettre Eius exemplo: Innocent III, Lettre Eius exemplo à l'archevêque de Tarragone. La profession de foi prescrite aux Vaudois, în Denzinger 790-797, <http://www.catho.org/9.php?d=bwi#c2c>
- Ioan Damaschinul, L'exposé: St. Jean Damascène, L'exposé de la Foi orthodoxe, în Oeuvres choisies, <http://www.scribd.com/ doc/ 3024512/ Oeuvres-de-St-Jean-Damascene# page106>
- Ioan Gură de Aur, Commentaire Jean: Jean Chrysostome, Commentaire sur l'évangile selon saint Jean, <http://www.abbaye-saint-benoit.ch/saints/chrysostome/jean/017.htm>
- Ioan Gură de Aur, Commentaire Philippiens: Jean Chrysostome, Commentaire sur l'Épître aux Philippiens, <http://www.abbaye-saint-benoit.ch/ saints/ chrysostome/ philippiens/ index.htm>
- Ioan Gură de Aur, Exhortations: Jean Chrysostome, Exhortations à Théodore, <http://www.abbaye-saint-benoit.ch/ saints/ chrysostome/ traites/ theodore.htm>
- Ioan Gură de Aur, Homélie Résurrection: Jean Chrysostome, Homélie sur la Résurrection des morts, http://jesusmarie.free.fr/ jean_ chrysostome_ homelie_ sur_ la_ resurrection_ des_ morts.html
- Ioan Gură de Aur, Omilii la Geneză: Jean Chrysostome, Homélies sur la Genèse. <http://www.abbaye-saint-benoit.ch/ saints/ chrysostome/ genese/ index.htm>
- Ioan Paul al II-lea 1998: Giovanni Paolo II, Udienea generale, mercoledì, 28 ottobre 1998, Lo Spirito „datore di vita” e la vittoria sulla morte, http://www.vatican.va/ holy_father/ john_paul_ii/ audiences/ 1998/ documents/ hf_jp-ii_aud_28101998_it.html
- Ioan al XXII-lea, Lettre Nequaquam sine dolore: Jean XXII, Lettre Nequaquam sine dolore aux Arméniens, în Denzinger 925-926, <http://www.catho.org/ 9.php? d= bwl#c5l>
- Ioan al XXII-lea, Rétractation: Ioan al XXII-lea, Rétractation, Bulle Ne super bis, în Danzinger 990-991, <http://www.catho.org/ 9.php? d= bwl#dau>
- Irineu de Lyon, Traité: Irénée de Lyon, Traité Contre les hérésies, http://livres-mystiques.com/ partieTEXTES/ StIrenee/ irenee_de_lyon.html
- Iustin, Apologia I: Iustin Martirul și Filozoful, Apologia întâi în favoarea creștinilor, în Apologeti de limbă greacă, București: Editura Institutului biblic și de misiune al Bisericii ortodoxe române 1980, p. 25-76
- Iustinian, Edit: Edit de l'empereur Justinien au patriarche Menas de Constantinople, publié au concile de Constantinople de 543. Anathématismes contre Origène, Denzinger 403-411, <http://www.catho.org/ 9.php?d= bv5#csm>
- Învățătură: Învățătură a celor doisprezece apostoli, în Scrierile părinților apostolici, vol. 1, București, Editura Institutului biblic și de misiune al Bisericii ortodoxe române 1979, p. 15-36
- Lactantiu, Institutions: Lactance, Institutions divines, <http://remacle.org/ bloodwolf/ eglise/ lactance/ table.htm>
- Langa 1997: Tertulian Langa, Credo. Dicționar teologic creștin din perspectiva ecumenismului catolic, Cluj-Napoca: Dacia 1997
- Lavatori 2013: Renzo Lavatori, Domnul va veni cu mărire. Escatologia în lumina conciliului Vatican II, Galaxia Gutenberg, Târgu Lăpuș 2013
- Lateran IV: Quarto concilio lateranense, http://www.clerus.org/ pls/ clerus/ cn_ clerus.h_ centro? dicastero= 2&tema= 7&argomento= 38&sottoargomento= 33&lingua= 3&Classe= 1&operazione= ges_ formaz&vers= 3&rif= 60&rifl= 60martedi
- Lateran V: V Lateran Council, session 8-19 December 1513, Condemnation of every proposition contrary to the truth of the enlightened christian faith, Enchiridion Vaticanum IntraText, http:// www.intratext.com/ IXT/ ENG0067/ _P9.HTM
- Leon al IX-lea, Lettre Congratulamur vehementer: Léon IX, Lettre Congratulamur vehementer à Pierre patriarche d'Antioche, în Denzinger 680-686, <http://www.catho.org/ 9.php?d= bwg#czh>
- Leon al X-lea, Bulle Exsurge Domine: Léon Xe, Bulle Exsurge Domine, în Denzinger 1451-1492, <http://www.catho.org/ 9.php?d= bwp#dml>
- Leon al XIII-lea, Humanum Genus: Leo XIII, Humanum Genus, Condamnant le relativisme philosophique et moral de la Franc-Maçonnerie, Enchiridion Vaticanum IntraText, http:// www.intratext.com/ IXT/ FRA0093/ _P1.HTM
- LG: Vatican II, Constituția dogmatică despre Biserică Lumen gentium, <http://catholica.ro/>
- LRES: Congrégation pour la doctrine de la foi, Lettre Recentiores episcoporum synodi a tous les évêques membres des conférences épiscopales sur quelques questions concernant l'eschatologie, Roma, 17.05.1979, http://www.vatican.va/ roman_curia/ congregations/ cfaith/ documents/ rc_con_ cfaith_ doc_ 19790517_ escatologia_fr.html
- Lyon I: 1er concile de Lyon (13ème oecuménique), în Denzinger 830-839, <http://www.catho.org/ 9.php?d= bwj>
- Lyon II: 2e concile de Lyon (14e oecuménique), în Denzinger 850-861, <http://www.catho.org/ 9.php?d= bwk#c30>
- Marian 2000: S.Fl. Marian, Înmormântarea la români. Studiu etonografic, București: Saeculum 2000
- Martini-Eco 2001: Carlo Maria Martini, Umberto Eco, În ce cred cei care nu cred?, Iași: Polirom 2001
- Minucius Felix, Dialogul: Minucius Felix, Dialogul Octavius, în Apologeti de limbă latină, București, Institutul biblic și de misiune al Bisericii ortodoxe române 1981, p. 353-400
- Niceea I: 1er concile de Nicée (1er oecuménique), în Denzinger 125-131, <http://www.catho.org/ 9.php?d= bvy>
- Niceta, Explication: Nicéas, évêque de Remesia, explication du symbole, în Denzinger 19, <http://www.catho.org/>

9.php?d= bvx#civ

- Nicolas 1985: Jean-Hervé Nicolas, *Synthèse dogmatique. De la Trinité à la Trinité*, Fribourg/ Paris: Éditions Universitaires/ Éditions Beauchesne 1985
- Nicolas 1990: Nicolas, Marie-Joseph, *Court traité de théologie*, Paris: Desclée 1990
- Novatian, *De Trinitate*: Novatianus, *De Trinitate*, Bibliotheca Patristica IntraText, [http:// www.intratext.com/ IXT/ LAT0865/](http://www.intratext.com/ IXT/ LAT0865/)
- Orange II: 2ème concile d'Orange, în Denzinger 370-397, <http://www.catho.org/ 9.php?d= bv5#crd>
- Origene, *Contre Celse*: Origène, *Contre Celse*, <http://remacle.org/ bloodwolf/ eglise/ origene/ table.htm>
- Origene, *Despre principii*: Origene, *Despre Principii*, în Origene, *Scrieri alese, partea a III-a* București: Editura Institutului biblic și de misiune al Bisericii ortodoxe române 1982, p. 7-312
- Paul al VI-lea, *Credo*: Paolo VI, *Credo del popolo di Dio. Solenne professione di fede pronunciata dal Papa Paolo VI davanti alla Basilica di San Pietro il 30 giugno 1968 alla chiusura dell'anno della fede e nel diciannovesimo del martirio dei santi apostoli Pietro e Paolo*, [http:// www.vatican.va/ holy_father/ paul_vi/ motu_proprio/ documents/ hf_p-vi_motu-proprio_19680630_credito_it.html](http://www.vatican.va/ holy_father/ paul_vi/ motu_proprio/ documents/ hf_p-vi_motu-proprio_19680630_credito_it.html)
- Paul al VI-lea, *Indulgentiarum doctrina*: Paul VI, *Constitution apostolique Indulgentiarum doctrina*, http://www.vatican.va/ holy_father/ paul_vi/ apost_constitutions/ documents/hf_p-vi_apc_0101196_indulgentiarum-doctrina_fr.html
- Pelagiu I, *Lettre Humani generis*: Pelagiu Ier, *Lettre Humani generis au roi Childebert 1er, (Fides Pelagii)*, în Denzinger 441-443, <http://www.catho.org/9.php?d=bwa#ctk>
- Pères: Pères de l'Église, http://fr.wikipedia.org/wiki/P%C3%A8re_de_l%27%C3%89glise
- Pessina 2009: Adriano Pessina, *Eutanasia. Despre moarte și alte lucruri*, Cluj-Napoca: Editura Renașterea 2009
- Pius al X-lea, *Il Catechismo*: Pius X, *Il Catechismo Maggiore*, [http:// www.museosanpiox.it/ sanpiox/catechismomaggiore/ cma1.html](http://www.museosanpiox.it/ sanpiox/catechismomaggiore/ cma1.html)
- Pius al X-lea, *Lettre Ex quo, nono*: Pie X, *Lettre Ex quo, nono aux délégués apostoliques à Byzance, en Grèce, en Egypte, en Mésopotamie, etc.*, în Denzinger 3553-3556, <http://www.catho.org/9.php?d=bxex>
- Pius al XII-lea, *Lettera enciclica Mystici corporis*: Pio XII, *Lettera enciclica Mystici corporis Christi del corpo mistico di Gesù Cristo e della nostra unione in esso con Cristo*, http://www.vatican.va/ holy_father/ pius_xii/ encyclicals/ documents/ hf_p-xii_enc_29061943_mystici-corporis-christi_it.html
- Pomponazzi: Pietro Pomponazzi, in *New Advent Catholic Encyclopedia*, <http://www.newadvent.org/ cathen/ 12227a.htm>
- Propozizioni: Propozizioni sottoscritte da Bautain [extras din J. Collantes (editor), *La fede della Chiesa Cattolica. Le idee e gli uomini nei documenti dottrinali del Magistero*, Città del Vaticano 1993, p. 47-50], <http://www.paginecattoliche.it/modules.php? name= News&file= article&sid= 184&mode= thread&order= 0&thold= 0>
- Pseudo Atanasie, *Erméneia*: Pseudo Athanase, *Erméneia eis to sumbolon (prin 373)*, în Denzinger 46, <http://www.catho.org/9.php?d=bvx>
- Pseudo Augustin, *Sermons*: Pseudo Augustin (*Quodvultdeus de Carthage*): *Sermons sur le symbole*, în Denzinger 22, <http://www.catho.org/9.php?d=bvx#civ>
- Ratzinger 2013: Joseph Ratzinger, *Moarte și viață veșnică*, ARCB, București 2013
- Rose: Serafim Rose, *Sufletul după moarte*, <http://www.sfaturiortodoxe.ro/sufletul-dupa-moarte/sufletul-dupa-moarte-vamile-vazduhului.htm>
- Seneca, *De consolatione*: Seneca, *De consolatione ad Marciam*, <http://www.thelatinlibrary.com/sen/sen.consolatione2.shtml>
- Sfânta Scriptură: <http://www.greco-catholic.ro/scriptura.asp?tip=ortodoxa>
- Sgreccia-Tambone: Elio Sgreccia, Victor Tambone, *Manual de bioetică*, <http://www.profamilia.ro/ culturavietii.asp? manual= 72>
- Siricius, *Lettre Directa ad decessorem*: Siricius, *Lettre Directa ad decessorem à l'évêque Himère de Tarragone*, în Denzinger 181-185, <http://www.catho.org/9.php?d=bv0#cl0>
- Sondaggi: Sondaggi e statistiche in tema di eutanasia, <http://www.radioradicale.it/ sondaggi-e-statistiche-in-tema-di-eutanasia>
- La speranza della salvezza: Commissione teologica internazionale, *La speranza della salvezza per i bambini che muoiono senza batesimo*, http://www.vatican.va/ roman_curia/ congregations/ cfaith/ cti_documents/ rc_con_cfaith_doc_20070419_un-baptised-infants_it.html#_ftn9
- Špidlík 2008: Tomáš Špidlík, *Maranathà. Viața de după moarte*, Târgu Lăpuș: Galaxia Gutenberg 2008
- Symbole Ancoratus: Symbole Ancoratus d'Epiphane, évêque de Salamine (374), în Denzinger 42-45, <http://www.catho.org/ 9.php?d= bvx# ci2>
- Symbole baptismal: Symbole baptismal d'Antioche (fragments), în Denzinger 50, <http://www.catho.org/ 9.php? d= bvx# ci2>
- Symbole Quicumque: Symbole Quicumque, dit d'Athanase, în Denzinger 75-76, <http://www.catho.org/9. php? d= bvy>
- Teofil din Antiohia, *Trei cărți*: Teofil din Antiohia, *Trei cărți către Autolic*, în *Apologeți de limbă greacă*, București: Editura Institutului biblic și de misiune al Bisericii ortodoxe române 1980, p. 267-368
- Tertulian, *Apologétique*: Tertullien, *Apologétique ou Défense des chrétiens contre les gentils*, http://www.tertullian.org/french/g2_09_apologeticum.htm
- Tertulian, *De l'âme*: Tertullien, *De l'âme*, http://www.tertullian.org/french/g2_02_de_anima.htm
- Tertulian, *De la couronne*: Tertullien, *De la couronne du soldat*, http://www.tertullian.org/ french/g2_04_de_corona_militis.htm
- Tertulian, *De la pénitence*: Tertullien, *De la pénitence*, http://www.tertullian.org/ french/ g2_07_de_paenitentia.htm
- Tertulian, *Les prescriptions*: Tertullien, *Les prescriptions contre les hérétiques*, http://www.tertullian.org/ french/ g2_10_de_praescriptione_haereticorum.htm
- TOB: *La Bible TOB. Corpus des textes, la traduction oecuménique*, <http://bibliotheque.editionsducfr.fr/ par%20page/ 120/ TM.htm#>

- Todoran, Zăgărean 2000: Isidor Todoran, Ioan Zăgărean, Teologia dogmatică. Manual pentru seminariile teologice, Cluj: Renașterea 2000
- Toledo I: 1er concile de Tolède, în Denzinger 187-209, <http://www.catho.org/9.php?d=bv0#cl4>
- Toledo IV: 4ème concile de Tolède, în Denzinger 485, <http://www.catho.org/9.php?d=bwb#cu>
- Toledo VI: 6ème Concile de Tolède, în Denzinger 490-493, <http://www.catho.org/9.php?d=bwb#cu>
- Toledo XI: 11ème concile de Tolède, în Denzinger 525-541, <http://www.catho.org/9.php?d=bwd>
- Toledo XV: 15ème Concile de Tolède, în Denzinger 566-575, <http://www.catho.org/9.php?d=bwe#cw>
- Toma, Les 16 questions: Thomas d'Aquin, Les 16 questions disputées sur le mal (De Malo), <http://docteurangelique.free.fr/>
- Toma, Résumé: Thomas d'Aquin, Résumé de la théologie, <http://docteurangelique.free.fr/>
- Toma, SCG: Toma de Aquino, La somme contre les gentils, http://docteurangelique.free.fr/livresformatweb/sommes/contragentils.htm#_Toc79336660
- Toma, Somme: Thomas d'Aquin, Somme Théologique, <http://docteurangelique.free.fr/>
- Toma, Supplément: Thomas d'Aquin, Supplément à la Somme Théologique, <http://docteurangelique.free.fr/>
- Trento: Le concile de Trente, <http://lesbonstextes.ifastnet.com/trentetabledeschapitres.htm>
- Valencia: Concile de Valence, 8 janvier 855, în Denzinger 625-633, <http://www.catho.org/9.php?d=bwf>
- Vasile, Omilii: Vasile cel Mare, Omilii la Psalmi, în Vasile cel Mare, Scrieri, partea I, București, Editura Institutului biblic și de misiune al Bisericii ortodoxe române 1986
- Vatican I: 1er concile du Vatican (20e oecuménique), în Denzinger 3000-3358, <http://www.catho.org/9.php?d=bw4#eqv>
- Vienne, Decreto sull'anima: Decreto sull'anima forma del corpo, Concilio di Vienne, Enchiridion Vaticanum IntraText, http://www.intratext.com/IXT/ITA0133/_P3.HTM
- Zoffoli 1994: Enrico Zoffoli, Cristianesimo. Corso di teologia cattolica, Udine: Edizioni Segno 1994

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- conținuturile disciplinei și metodele de predare-învățare oferă studentului suficiente competențe profesionale și transversale pentru activitatea sa profesională viitoare
- pentru cei care vor activa în domeniul pastoral-catehetic sau social-caritabil oferă conținuturi de specialitate direct utilizabile în activitatea profesională și orizonturi de aprofundare pentru o formare continuă
- pentru cei care vor activa în alte domenii, oferă un bagaj de conținuturi (la nivel de cunoștințe și valori) complinitoare și suficiente competențe posibil de utilizat în orice activitate profesională.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Evaluarea cunoștințelor se va realiza prin examen oral. Se va urmări activitatea la ore, fără ca aceasta să fie o condiție de discriminare în privința aprecierii finale a prestației studenților, dar sarcinile de examen vor fi proporționale cu gradul de implicare al studenților de-a lungul semestrului. Prezența activă va contribui și la mărirea notei obținute la examinare.	Examen oral Evaluarea pe parcurs a implicării studenților la curs și seminar	Participarea activă a studenților va contribui la mărirea notei obținute la examen și/ sau la reducerea cerințelor pentru examen.
10.5 Seminar/ laborator			
10.6 Standard minim de performanță			
<ul style="list-style-type: none">• participarea activă la construirea cursului și seminarului• asimilarea operantă a principalelor teme și conținuturi• dovedirea capacității de documentare individuală și în echipă• dovedirea capacității de sinteză, reflecție, comunicare			

Data completării
19.03.2025

Semnătura titularului de curs
Lect. dr. Simona Ștefana Zetea

Semnătura titularului de seminar
Lect. dr. Simona Ștefana Zetea

Data avizării în departament
25.04.2025

Semnătura directorului de departament
Lect. dr. Marius Grigore FURTUNĂ